

Krzysztof Sas-Nowosielski

"Edukacja poprzez sport", red. Z.
Dziubiński, Warszawa 2004 :
[recenzja]

Bibliotheca Nostra : śląski kwartalnik naukowy 1/1, 34-35

2005

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Recenzje

***Edukacja poprzez sport* / red. Z. Dziubiński.
Warszawa: Salesjańska Organizacja
Sportowa Rzeczypospolitej Polskiej, 2004.**

Do polecenia lektury *Edukacji poprzez sport* skłania mnie okazja szczególna – ubiegłoroczne obchody Europejskiego Roku Edukacji Poprzez Sport oraz proklamowanie przez ONZ bieżącego roku Międzynarodowym Rokiem Sportu i Wychowania Fizycznego (równoległe z obchodami Międzynarodowego Roku Fizyki oraz Międzynarodowego Roku Mikrokredytów). To pierwszy w historii przypadek docenienia, na tak wysokim szczeblu instytucjonalnym, edukacyjnej

funkcji sportu. Oczywiście inicjatywy te nie wzięły się znikąd, bowiem dopatrywanie się w sporcie potencjału wspomaganie procesu wychowawczego ma w naszej kulturze wielowiekową tradycję. Jej podwaliny stworzyli starożytni Ateńczycy, a rozwinęli i rozpropagowali w czasach nowożytnych humaniści anglosascy, tworząc doktrynę religijno-wychowawczą znaną pod nazwą „muskularnego Chrześcijaństwa”. Jej elementy przejęte i rozwinięte przez P. de Coubertin legły u podłoża innej doktryny filozoficzno-pedagogicznej znanej dziś jako „olimpizm”, a która w samej swej istocie niemal za pewnik przyjmuje osobotwórczy wpływ sportu. W rzeczywistości kwestia istnienia wychowawczej funkcji sportu jest bardziej skomplikowana. Książka *Edukacja poprzez sport* pozwala wprowadzić w złożoność tej problematyki, choć z uwagi na fakt, iż jest to praca zbiorowa, jako taka nie stanowi zatem zwartego wykładu, lecz jest raczej mozaiką różnych jej ujęć – filozoficznego, historycznego, pedagogicznego, socjologicznego. Każde z nich reprezentowane jest przez wybitnych znawców problematyki. Godnymi polecenia wydają się być zwłaszcza teksty J. Lipca o edukacji olimpijskiej jako „wychowaniu poprzez słowo, symbol i czyn”; K. Zielińskiego o edukacyjnych szansach i zagrożeniach sportu rekreacyjnego i wyczynowego ; K. Zuchory o historycznych aspektach

olimpizmu i idei „pokoju bożego”; Z. i R. Żukowskich o praktycznych możliwościach wykorzystania idei olimpijskiej w edukacji szkolnej; B. Karolczak-Biernackiej o sporcie i edukacji w Unii Europejskiej; J. Niewęglowskiego, który pisze o starogreckiej i coubertainowskiej koncepcji sportu i J. Mosza o mediach jako instrumencie upowszechniania sportowych zachowań. Lektura „Edukacji poprzez sport” nie jest oczywiście w stanie dać czytelnikowi wyczerpującej odpowiedzi na pytanie o to czy sport naprawdę wspomaga proces edukacji, czy też jest to jedynie dobrze sprzedający się mit, pozwala jednak poszerzyć pole refleksji nad sportem, który jest czymś więcej niż jedynie zmaganiem ludzkich ciał. I już choćby z tego względu warto polecić ją nie tylko teoretykom, ale także praktykom sportu.

Krzysztof Sas-Nowosielski